

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛІЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ИЙЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

№ 90 (18.866)

Сешанба, 17 апрель 1984 йил

Баҳоси 3 тийин.

ПАРТИЯ ИШИ-БУТУН ХАЛҚНИНГ ИШИ

Утган ҳафта мамлакатимиз түрмүшида көттәтін сиёсіттік вөкөлдер билан ишшөнләнді. Москвада Совет Иттифоқи Коммунистик партияның Марказий Комитеттің Пленумы, ССР Олій Советтің сессиясы бўлғиб ўтди. Барча совет кишилари, жуда кең жадон жамоатчилик Пленуму ве сессиясининг ишларини зўр эътибор билан устидандар.

1984 йил априле Пленуми КПСС Марказий Комитеттің Баш секретарини Ч. У. Черненко катта нутгир сўзлари.

Шундан кейин бўлғиб ўтган ССР Олій Советтің сессиясида КПСС Марказий Комитеттің Пленуми бир овоздан ССР Олій Совети Президиумининг Ранси қилиб сайданди. КПССning ССР Конституциясинда мустаҳкамлаб кўйилган раҳбарлар роли билан чамбарчас болғиб бўлган ҳамда совет жамоати ва давлатининг олий мағафиларга асосланувчи бу қарорини совет кишилари яхдидарсанда қилинган кўйилган тўғрини сийхиниң яхшиларига кўйилган тўғрини сийхиниң яхшиларига кўйилди. Улар ўтрок К. У. Черненконинг коммунизм ва тинчлик учун матононлиги курашни зўр эътибор билан мухоммади мухоммади билан мухоммади кўйилди.

Коммунистлар, барча меҳнаткашлар ўтрок К. У. Черненконинг КПСС Марказий Комитеттің Пленумида сўзларни тукини бенинди зўр ахдамнота молик сиёсий ҳуқиқат деб, партининг халқ баҳт-саодати ва тинч турмушни ҳақидаги, Ватаниниң иктиносидан социал тараққиётини жадваллаштириш ҳақидаги ғамхўрлигини яқон ишботи деб қўйдиётадилар. Пленум шу нутгидаги программавий конда ша хулосаларни тўлаб-тўйис махсусларидан, энди бу конда ша хулосалар партия, совет ва ҳўжалик органлари, жамоат ташкилотлари ва меҳнат колективларини бутун фаяннатининг яхшиларига асоси бўлғиб қолини керак.

Апреле Пленумининг ҳуқиқатларни ва қарорларни умумхони икодини ишни ишада куфурни бирдада, бу ишнин асосий ғўналишиларини КПСС XXVI сезидан белгилаб берган, Марказий Комитеттің кейинги Пленумларни ривожлантирган ва конкретлаштирган ўтди. Бунда гап мамлакатимизни коммунизм сарни олга силжитишнинг шундай стратегияни ҳақида борайтилти, унда ҳардатда ишларни шаҳарда борайтилти, ривожланшиларини таржан зарур погоналаридан сакраб үтишга ҳам мутлақо ўйлаб бўлмайди. Партияниң олий масададарин ўйлди биз ҳали ӯзининг келиб қишиши ва характери жоҳидатдан коммунистик формациянинг биринчи фаслинига тавлупчи билан таърихни мурасида ғазалларни таравии тараққиётини жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Омманинг ташаббускориги ва жоҳдорлигини кеңи миқёсда ривожлантириш турбиди, уни иштимоли турмушини энг муҳим проблемаларини ҳам этишга жуда актив жоҳл кимйлар турбиди, бу ишнин асосий вазифесидир. Ўтрок К. У. Черненко оммани активлаштиришини социалистик демократияни, жамоатини бутун сиёсий системасини ишада токомиллаштириш замиридаги резервларидан ўзимироқ фойдаланиши зарурлигини таъкидлаб, «биз келгисида ҳам шу йўлдан бора берамиз», деб утириди.

Бу соҳада ССРning сиёсий асоси, социалистик курилишнинг курдатли куроли бўлмиш Советларининг фоялиятини ишада яхшиларни биринчи даражада ахдамнота зўга бўлади. Биздаги давлат шишилар барча миллат ва элатларга мансуб ишчилар, деҳонлар, эзеплар, меҳнаткашларниң вакиллари бўлмиш 2 миллион 300 минг депутат, ўн миллиондан оғартилган орқали олий борклинида, ҳалқ депутатларни Советларининг икманиятлари мана шундай қўрсаткил билан белгилаб.

Пленум шишиларни ишни ишада куфурни бирдада, бу ишнин асосий ғўналишиларини КПСС XXVII сезидан белгилаб берган, Марказий Комитеттің кейинги Пленумларни ривожлантирган ва конкретлаштирган ўтди. Бунда гап мамлакатимизни сарни олга силжитишнинг шундай стратегияни ҳақида борайтилти, унда ҳардатда ишларни шаҳарда борайтилти, ривожланшиларини таржан зарур погоналаридан сакраб үтишга ҳам мутлақо ўйлаб бўлмайди. Партияниң олий масададарин ўйлди биз ҳали ӯзининг келиб қишиши ва характери жоҳидатдан коммунистик формациянинг биринчи фаслинига тавлупчи билан таърихни мурасида ғазалларни таравии тараққиётини жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Омманинг ташаббускориги ва жоҳдорлигини кеңи миқёсда ривожлантириш турбиди, уни иштимоли турмушини энг муҳим проблемаларини ҳам этишга жуда актив жоҳл кимйлар турбиди, бу ишнин асосий вазифесидир. Ўтрок К. У. Черненко оммани активлаштиришини социалистик демократияни, жамоатини бутун сиёсий системасини ишада токомиллаштириш замиридаги резервларидан ўзимироқ фойдаланиши зарурлигини таъкидлаб, «биз келгисида ҳам шу йўлдан бора берамиз», деб утириди.

Бу соҳада КПССning сиёсий асоси, социалистик курилишнинг курдатли куроли бўлмиш Советларининг фоялиятини ишада яхшиларни биринчи даражада ахдамнота зўга бўлади. Биздаги давлат шишилар барча миллат ва элатларга мансуб ишчилар, деҳонлар, эзеплар, меҳнаткашларниң вакиллари бўлмиш 2 миллион 300 минг депутат, ўн миллиондан оғартилган орқали олий борклинида, ҳалқ депутатларни Советларининг икманиятлари мана шундай қўрсаткил билан белгилаб.

Пленум шишиларни ишни ишада куфурни бирдада, бу ишнин асосий ғўналишиларини КПСС XXVII сезидан белгилаб берган, Марказий Комитеттің кейинги Пленумларни ривожлантирган ва конкретлаштирган ўтди. Бунда гап мамлакатимизни сарни олга силжитишнинг шундай стратегияни ҳақида борайтилти, ривожланшиларини таржан зарур погоналаридан сакраб үтишга ҳам мутлақо ўйлаб бўлмайди. Партияниң олий масададарин ўйлди биз ҳали ӯзининг келиб қишиши ва характери жоҳидатдан коммунистик формациянинг биринчи фаслинига тавлупчи билан таърихни мурасида ғазалларни таравии тараққиётини жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва қизигин ишнинг асосини мазмунни ҳам шундан ишботи.

Партияниң барча босиқи Советларни ваколатларини кенгайтириши соҳсадидан донимай ва аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаётган куч-ғайратлари — яхшиларни ССРning яхши Конституциясида қабул килингандан кейин, уларнинг фоялиятидан қонун чиқарувичларни таравии тақомиллаштиришни кутилди. Шунга каралади, Советларни жуда катта имканиятларни жадваллаштириш саҳсадидан катта ва

НОЛХОЗ клубида одам кўп. Ҳозиргида дала-дан келган, этанин чанг босган оталар, бошига гул-дор рўмол ўраган оналар, ёш келинчаклар... Зал-динг олдининг қаторида со-чи тақир қилиб олинган, мўйлови чиқиб, овози дў-рилла ҳолтада ўн бемо-чор-игитка ўтириди. Бу-гунги тантананинг сабаби-ши шулар. Ингилиш шу йи-гитлар шарағига багчила-нали. Кечагина бу болалар мантауда ўкирди. Кейин биро колхозда сувни суби-ишилади, биро шофферлик канди, яни биро механизма-торлар курсни битирид, трактор олдиришади... Бугун колхоз йигитларни армия-ни кузатишти. Эртага улар олис сафарга жўна-кетишиади. Алоати, ҳозир замон тич, иккя йил гиз этиб ўтида-кетади. Лекин нима бўлганда ҳам она — она-да! Кайси она ўз фар-зандни багридан чиқарги-сан келади?

Минбарга раис Зариф Раматов чиқди. Кулранг майдондан кителобо қилиб ти-килган халтада кийган, оёни-да брезент этик. Раис ҳам ҳозир даладан қайтани кўриниб турди. Пайжал оралаб юрган бўлса иерак, этигининг тўпиганча лой.

— Хўш, йигитлар, — деди у деҳончигаси соддагина қилиб, — бўндан чиқди, сизлар йигитлар буренини кетисизлар. Табриклийман! Бизнинг хўжаликни шудою азомат болалар бор экан, биз бунга кувонамиш. Жу-маниёз өтмакарим! — Раис биринчи қаторда ўтирган йигитларга қараб чақириди.

Сочи киртишлаб олини-дан улутни учун бўлса керак, айвонни катта кепка-сини бостириб кийб олган йигитка ёғот зиналардан шошилмай сажхан чиқди.

— Жуманиёз сувининг ўғлимисай?

Йигитка «шундай» деган-дек бош иради.

— Колхозда шофферли-килардинга?

— Ховва, — деди йигит-

ча дўйилади, — фермадан сут ташидим.

— Баракалла! — раис унинг елжасига шашпалияди. — Армияда танк ҳай-ласанг ажабмас. Ма, мана руни олиб ўй. Тумор қилиб тақиб оласанни, чун-тагинга солиб курасанни, кулас, доим ёнингда бўл-син, ўқдинги?

Ингитча жажои рўмол-чага туғилган алланиманни олиб, чўнтигига тиради. Чагаси, нималигини билса керак, субаб ҳам ўтириди.

— Матризаев Рўзимат! — деди Раис йигитлар ўтири-ган сабага юзланниб. Зиннамоно йигитча саҳ-нага чиқиб борди.

— Оллор бобонинг нева-раси бўласан? — раис йигитка билан ҳам ўтириди.

— Кутубхонада йилардинг, тўгрими?

— Тўғри, — деди Рўзи-мат охиста тасдиқлайди.

— Бобон қанаҳа жанг-чи бўлганини биласан, тўртади ордени бер. Сенга ўрга-тадиган гапини берган. Мана, бу тупроқ Америкага Колумб аздишиб бориб қолмасидан беш аср илгари Ер курасини нариги томонида ҳам қурулкин бор, деб ўзимий асослаб берган. Ернинг диаметрини аниқ ўлчаган, билан Ой ўрта-

занимимизни ўн беш рўмолчага тугулиги согани олиб, жой-жойларига ўтириди.

— Иниларим, — деди раис тантанаворроқ оҳанг-да, — ҳозир сизлар олган нарса — дунёда энг табарук нарса! Айтмасам ҳам бўниб турибисизлар. Бу тупроқ. Ўзимизнинг тупроқи.

Шу — ўзларининг тупилган, ўзларининг киндин ҳонингиз тўйилган тупроқ. Ишонинглар, болаларим, мен бу гапни олифтагарчилик қилиб айтадиганим йўқ. Биласизлар, бу тупроқда Комилкион Отаниёзин тупилган. Сизлар мана шу ерда — Шовотинг Чаклов номли колхозида тупилган. Ўз инсонин ҳурмат қилимagan одамдан яхши инсон чиқишига ишонмайман. Хуллас, ўғилларим, менинг сизларни да қатори айтадиган гапни шу: қаерда бўлсангиз ҳам оқ сут берган онанизини, ўзини ўтга-чўк-ка уриб сиз учун елий юрган оғаннини, киндин ҳонингиз тўйилган тупроғини унтунгани.

— Йигит, — деди йигитка сизларни ўнни ўтириди. — Шу — йигитларни ўзларини ўтириди. Мана, бу йигитларни ўтириди.

— Йигит, — деди йигитка сидаги масоғани аниқ-таник айтиб берган Беруний Ва-тани! Алғеба деган сўзга ўзининг «Ал жаър» китоби билан асос солган. Ҳоразмийининг киндин кинни шу тупроқка тўйилган. Эҳтимол, киндин ҳаммасида турбадиган тартиб далага шўнгич, беш мингдан зиёд қолхозчига беш минг хилда муомалат қилиши осонлас. Эри ичб ҳелтан хотининг широкига тақтидан тортиб, қиши-лоҳи газлаштиришаган, пахта маъжубинатини бажа-

нункиллаб қолган кампир ҳам, бугунин ҳаётни тушигуни бошга-ган ўтишларни ўтириди. Чагаси, нималигини билса керак, субаб ҳам ўтириди.

— Матризаев Рўзимат! — деди йигитлар ўтири-ган сабага юзланниб. Зиннамоно йигитча саҳ-нага чиқиб борди.

— Оллор бобонинг нева-раси бўласан? — раис йигитка билан ҳам ўтириди.

— Кутубхонада йилардинг, тўгрими?

— Тўғри, — деди Рўзи-мат охиста тасдиқлайди.

— Бобон қанаҳа жанг-чи бўлганини биласан, тўртади ордени бер. Сенга ўрга-тадиган гапини берган. Мана, бу йигитларни ўтириди.

— Иниларим, — деди раис тантанаворроқ оҳанг-да, — ҳозир сизлар олган нарса — дунёда энг табарук нарса!

Шу — ўзларининг тупилган, ўзларининг киндин ҳонингиз тўйилган тупроқ. Ишонинглар, болаларим, мен бу гапни олифтагарчилик қилиб айтадиганим йўқ. Биласизлар, бу тупроқда Комилкион Отаниёзин тупилган. Сизлар мана шу ерда — Шовотинг Чаклов номли колхозида тупилган. Сизлар мана шу ерда — Шовотинг Чаклов номли колхозида тупилган. Ўз инсонин ҳурмат қилимagan одамдан яхши инсон чиқишига ишонмайман. Хуллас, ўғилларим, менинг сизларни да қатори айтадиган гапни шу: қаerda бўлсангиз ҳам оқ сут берган онанизини, ўзини ўтга-чўк-ка уриб сиз учун елий юрган оғаннини, киндин ҳонингиз тўйилган тупроғини унтунгани.

— Йигит, — деди йигитка сидаги масоғани аниқ-таник айтиб берган Беруний Ва-тани! Алғеба деган сўзга ўзининг «Ал жаър» китоби билан асос солган. Ҳоразмийининг киндин кинни шу тупроқка тўйилган. Эҳтимол, киндин ҳаммасида турбадиган тартиб далага шўнгич, беш мингдан зиёд қолхозчига беш минг хилда муомалат қилиши осонлас. Эри ичб ҳелтан хотининг широкига тақтидан тортиб, қиши-лоҳи газлаштиришаган, пахта маъжубинатини бажа-

нункиллаб қолган кампир ҳам, бугунин ҳаётни тушигуни бошга-ган ўтишларни ўтириди. Чагаси, нималигини билса керак, субаб ҳам ўтириди.

— Матризаев Рўзимат! — деди йигитлар ўтири-ган сабага юзланниб. Зиннамоно йигитча саҳ-нага чиқиб борди.

— Оллор бобонинг нева-раси бўласан? — раис йигитка билан ҳам ўтириди.

— Кутубхонада йилардинг, тўгрими?

— Тўғри, — деди Рўзи-мат охиста тасдиқлайди.

— Бобон қанаҳа жанг-чи бўлганини биласан, тўртади ордени бер. Сенга ўрга-тадиган гапини берган. Мана, бу йигитларни ўтириди.

— Иниларим, — деди раис тантанаворроқ оҳанг-да, — ҳозир сизлар олган нарса — дунёда энг табарук нарса!

Шу — ўзларининг тупилган, ўзларининг киндин ҳонингиз тўйилган тупроқ. Ишонинглар, болаларим, мен бу гапни олифтагарчилик қилиб айтадиганим йўқ. Биласизлар, бу тупроқда Комилкион Отаниёзин тупилган. Сизлар мана шу ерда — Шовотинг Чаклов номли колхозида тупилган. Ўз инсонин ҳурмат қилимagan одамдан яхши инсон чиқишига ишонмайман. Хуллас, ўғилларим, менинг сизларни да қатори айтадиган гапни шу: қаerda бўлсангиз ҳам оқ сут берган онанизини, ўзини ўтга-чўк-ка уриб сиз учун елий юрган оғаннини, киндин ҳонингиз тўйилган тупроғини унтунгани.

— Йигит, — деди йигитка сидаги масоғани аниқ-таник айтиб берган Беруний Ва-тани! Алғеба деган сўзга ўзининг «Ал жаър» китоби билан асос солган. Ҳоразмийининг киндин кинни шу тупроқка тўйилган. Эҳтимол, киндин ҳаммасида турбадиган тартиб далага шўнгич, беш мингдан зиёд қолхозчига беш минг хилда муомалат қилиши осонлас. Эри ичб ҳелтан хотининг широкига тақтидан тортиб, қиши-лоҳи газлаштиришаган, пахта маъжубинатини бажа-

нункиллаб қолган кампир ҳам, бугунин ҳаётни тушигуни бошга-ган ўтишларни ўтириди. Чагаси, нималигини билса керак, субаб ҳам ўтириди.

— Матризаев Рўзимат! — деди йигитлар ўтири-ган сабага юзланниб. Зиннамоно йигитча саҳ-нага чиқиб борди.

— Оллор бобонинг нева-раси бўласан? — раис йигитка билан ҳам ўтириди.

— Кутубхонада йилардинг, тўгрими?

— Тўғри, — деди Рўзи-мат охиста тасдиқлайди.

— Бобон қанаҳа жанг-чи бўлганини биласан, тўртади ордени бер. Сенга ўрга-тадиган гапини берган. Мана, бу йигитларни ўтириди.

— Иниларим, — деди раис тантанаворроқ оҳанг-да, — ҳозир сизлар олган нарса — дунёда энг табарук нарса!

Шу — ўзларининг тупилган, ўзларининг киндин ҳонингиз тўйилган тупроқ. Ишонинглар, болаларим, мен бу гапни олифтагарчилик қилиб айтадиганим йўқ. Биласизлар, бу тупроқда Комилкион Отаниёзин тупилган. Сизлар мана шу ерда — Шовотинг Чаклов номли колхозида тупилган. Ўз инсонин ҳурмат қилимagan одамдан яхши инсон чиқишига ишонмайман. Хуллас, ўғилларим, менинг сизларни да қатори айтадиган гапни шу: қаerda бўлсангиз ҳам оқ сут берган онанизини, ўзини ўтга-чўк-ка уриб сиз учун елий юрган оғаннини, киндин ҳонингиз тўйилган тупроғини унтунгани.

— Йигит, — деди йигитка сидаги масоғани аниқ-таник айтиб берган Беруний Ва-тани! Алғеба деган сўзга ўзининг «Ал жаър» китоби билан асос солган. Ҳоразмийининг киндин кинни шу тупроқка тўйилган. Эҳтимол, киндин ҳаммасида турбадиган тартиб далага шўнгич, беш мингдан зиёд қолхозчига беш минг хилда муомалат қилиши осонлас. Эри ичб ҳелтан хотининг широкига тақтидан тортиб, қиши-лоҳи газлаштиришаган, пахта маъжубинатини бажа-

нункиллаб қолган кампир ҳам, бугунин ҳаётни тушигуни бошга-ган ўтишларни ўтириди. Чагаси, нималигини билса керак, субаб ҳам ўтириди.

— Матризаев Рўзимат! — деди йигитлар ўтири-ган сабага юзланниб. Зиннамоно йигитча саҳ-нага чиқиб борди.

— Оллор бобонинг нева-раси бўласан? — раис йигитка билан ҳам ўтириди.

— Кутубхонада йилардинг, тўгрими?

— Тўғри, — деди Рўзи-мат охиста тасдиқлайди.

— Бобон қанаҳа жанг-чи бўлганини биласан, тўртади ордени бер. Сенга ўрга-тадиган гапини берган. Мана, бу йигитларни ўтириди.

— Иниларим, — деди раис тантанаворроқ оҳанг-да, — ҳозир сизлар олган нарса — дунёда энг табарук нарса!

Шу — ўзларининг тупилган, ўзларининг киндин ҳонингиз тўйилган тупроқ. Ишонинглар, болаларим, мен бу гапни олифтагарчилик қилиб айтадиганим йўқ. Биласизлар, бу тупроқда Комилкион Отаниёзин тупилган. Сизлар мана шу ерда — Шовотинг Чаклов номли колхозида тупилган. Ўз инсонин ҳурмат қилимagan одамдан яхши инсон чиқишига ишонмайман. Хуллас, ўғилларим, менинг сизларни да қатори айтадиган гапни шу: қаerda бўлсангиз ҳам оқ сут берган онанизини, ўзини ўтга-чўк-ка уриб сиз учун елий юрган оғаннини, киндин ҳонингиз тўйилган тупроғини унтунгани.

— Йигит, — деди йигитка сидаги масоғани аниқ-таник айтиб берган Беруний Ва-тани! Алғеба деган сўзга ўзининг «Ал жаър» китоби билан асос солган. Ҳоразмийининг киндин кинни шу тупроқка тўйилган. Эҳтимол, киндин ҳаммасида турбадиган тартиб далага шўнгич, беш мингдан зиёд қолхозчига беш минг хилда муомалат қилиши осонлас. Эри ичб ҳелтан хотининг широкига тақтидан тортиб, қиши-лоҳи газлаштиришаган, пахта маъжубинатини бажа-

нункиллаб қолган кампир ҳам, бугунин ҳаётни тушигуни бошга-ган ўтишларни ўтириди. Чагаси, нималигини билса керак, субаб ҳам ўтириди.

— Матризаев Рўзимат! — деди йигитлар ўтири-ган сабага юзланниб. Зиннамоно йигитча саҳ-нага чиқиб борди.

— Оллор бобон

